

Fravænningsdiarre

Et problem, som er velkendt for alle, der har med svineproduktion at gøre.

Igennem årtier har der været forsket i årsagen - og medvirkende årsager til problemet.

Fravænningsdiarre er en multifaktoriel lidelse, hvor såvel bakterier, som miljøfaktorer spiller ind.

Fravænningsdiarre forekommer i de første 8-10 dage efter fravæning. De typiske symptomer i det akutte forløb vil være pludselige dødsfald, hvor grisen dør inden den "når" at få diarre. I det mere kroniske forløb ses grise, der taber i vægt - bliver fedtede og langhårede - med blålige misfarvninger af tyndere hudpartier - indfaldne øjne - de dehydreres - og har en pibende lyd, når de håndteres.

Mange års forskning har vist, at det er Coli bakterier, der spiller den væsentligste rolle i dette sygdoms forløb.

Sygdomsfremkaldende Coli bakterier opformerer i tyndtarmen og producerer toksiner, der lammer den aktive transport af væske fra tarmen og ud i kroppen. Grisen dehydreres, mistriives og dødeligheden i den første del af smågriseperioden øges.

Der er mulighed for at kontrollere forløbet af Coli bakteriernes opformering i tyndtarmen ved brug af egnet antibiotikum umiddelbart efter fravæning. Behandlingen vil oftest være medicinering via drikkevand eller i mindre grad via foder.

En sådan strategi er i mange besætninger effektiv.

Smågrise (kode 56) er den aldersgruppe, hvortil der anvendes mest antibiotika - En meget stor del af forbruget er anvendt til fravænningsdiarre via flokbehandling.

For at begrænse / forhindre fremvæksten af sygdomsfremkaldende Coli bakterier - begrænse antibiotikaforbruget og forbedre velfærden for denne aldersgruppe kunne følgende anvisninger være givtige at have i erindring :

Ændring i foderets sammensætning ved fravæning

Fra overvejende somælk til tørfoder / vådfoder.
Grisene skal "fodertrænes" i farestalden - Og tilbydes samme foder før- og efter fravæning.

Sammenblanding

For at forhindre unødigt stress

Grisene fravænnedes kuldvis - mindste og svageste grise kan dog sættes i sti for nærmere overvågning.

Alt ind / Alt ud

Fravænnings sektioner skal være rengjorte og udtørrede. Efter vask skal sektionen udtørres v.h.j. varmekanon såvel inden, som i de første dage efter indsættelse.

Desinfektion efter vask kan være et relevant supplement ved diarre problemer.

Staldklima

Afhængig af ventilationssystem (Undertryks- eller Diffus ventilation) skal grisene sikres et klima, hvor rumtemperaturen ligger mindst 1 grad højere, end hvad den var i farestalden. Temperaturen under overdækket vil typisk ligge på 28-30 grader (korrekt indrettet hule med fast gulv og gulvvarme) Rumtemperaturen kan reduceres med ~ 1 grad ugentligt og der skrues ned for gulvvarmen - Bestemmes af grisenes placering under overdækning (i delvis sideleje eller i "klumper")

Foder- & Fodringsstrategi

Efter fravæning udsættes grisene for andre foderemner end dem, de er vant til. Tarmens enzymer er ikke "kodet" til at omsætte de nye foderemner.

Derfor :

- ✘ Anvend foder med letfordøjelig protein
- ✘ Supplér foderet med Zinkoxyd (max. 2.500 ppm = 3 kg pr ton færdigfoder i max 2 uger efter fravæning)
- ✘ Undgå foderskift i forbindelse med ophørt brug af Zinkoxyd
- ✘ Supplér foderet med Organisk syreprodukt og Fibre
- ✘ Gulvfodring i den første del af perioden for at "give plads" til alle og stimulere grisenes naturlige rodeadfærd.
- ✘ Til de svageste og mindste grise kan anvendes Opblødt Foder (1 del foder / 2 dele vand) der sættes i støb forud for følgende udfodring (udvikling af mælkesyrebakterier)
Det Opblødte Foder tilgodeser en del af grisenes væskebehov samtidigt med foderoptag.
- ✘ Svage og Utrivelige grise kan isoleres i aflastningssti og tilbydes Opblødt Foder med eller uden medicin.

Maj 2012

Jens Gammelgaard

Niels Agger	Hedensted	4017 1208	na@svinepraksis.dk	Claus Jeppesen	Horsens	2092 7200	cj@svinepraksis.dk
Anders Elvstrøm	Odder	6163 8832	ae@svinepraksis.dk	Niels P. Ludvigsen	Nørager	4040 5869	npl@svinepraksis.dk
Jens Gammelgaard	Hadsten	2124 2933	jg@svinepraksis.dk	Christian Pårup	Skanderborg	3069 2100	cp@svinepraksis.dk
Anders Holm	Odder	6162 2600	ah@svinepraksis.dk	Claus Søndergård	Fredericia	4010 4701	cs@svinepraksis.dk
Michael Janns	Bredsten	2045 2432	mj@svinepraksis.dk	Jens Sørensen	Odder	6162 2601	js@svinepraksis.dk